



Datum
01 september 2026

Onze referentie
65065074

verslag

Omschrijving	Redactievergadering digitaal presereveren
Vergaderdatum en -tijd	01 september 2026, 11.00 uur
Vergaderplaats	hybride
Aanwezig	Regionaal historisch centrum Eindhoven Het Utrechts Archief Waterschap Zuiderzeeland Gemeente Eindhoven Nationaal Archief (experts en verslag)
Afwezig	Regionaal Archief Rivierenland (schriftelijke inbreng) Ministerie van Defensie (schriftelijke inbreng) Provincie Friesland

Opening

Er worden 4 stukken besproken tijdens de redactievergadering:

- 0.8 versie van Module 1: Wat is digitale preserving
- 0.8 versie van Module 2: Beleidskaders, strategieën en beheerprocessen
- 0.5 versie van Module 3: Juridisch kader en randvoorwaarden DUTO
- Inhoudsopgave van module 4: systemen en kwaliteitsborging

Module 1: Wat is digitale preserving

De module is meerdere keren besproken door de redactie. De leden van de redactiegroep zien dat het stuk volwassen genoeg is om over te gaan tot publicatie van de module.

Een lid merkt op dat er mogelijk nog één aanscherping gedaan zou kunnen worden met betrekking tot het onderscheid tussen digital-born en digital-made. Daarbij is de consensus dat wanneer informatieobjecten worden vervangen, de uitkomst van dat proces wel onder preservation valt. Het proces van vervanging valt echter buiten scope van de handreiking.

Module 2: Beleidskaders, strategieën en beheerprocessen

De consensus over de module dat ook deze klaar is om gepubliceerd te worden. De leden van de redactievergadering stellen echter nog wel een aantal aanpassingen voor:

- Aanpassen van preseveringstrategieën naar preservingshandelingen. Daarbij is het wel van belang om te benoemen dat binnen de

internationale literatuur gesproken wordt over Preservation strategies en dat we dat gelijkstellen aan de term preservingshandeling.

- De achterliggende gedachte is dat voor overheidsorganisaties een strategie anders wordt herkend dan hoe het in de handreiking wordt bedoeld. En het is wel belangrijk dat de terminologie aansluit bij de wereld van overheidsorganisaties.
- De term sluit beter aan bij de terminologie uit de memorie en nota van toelichting bij de Archiefwet, Archiefbesluit en Archiefregeling.
- Ook wordt de aandacht nog gevestigd op de term normaliseren. Deze kan nog beter worden uitgelegd. Is het een vorm van conversie? Dit zal worden verwerkt en worden aangegeven dat het gaat om structureel converteren. Ook zal aandacht zijn voor de term normaliseren uit datamanagement en hoe we de term hier anders uitleggen.

Module 3: Juridisch kader en randvoorwaarden DUTO

Toegelicht wordt dat de opzet van de module is geïnspireerd op een [module van de handreiking Sociale-media-archivering](#). Het is vooral bedoeld om inzichtelijk te maken waar de grondslagen liggen binnen de wet- en regelgeving. En ook wordt er verwezen naar andere modules en kennisproducten voor een specifieke uitwerking.

Er zijn een aantal vragen en opmerkingen:

- Ook al zijn de wetsteksten wat ze zijn, sommige termen en zinsneden vragen om wat meer toelichting. Bijvoorbeeld de term 'categorie documenten'.
- Het overzicht is duidelijk en geeft ook goed weer waar de grondslag voor preservering in zit. Kan ook nog verder worden geduid dat het ook zo gebruikt kan worden.
- Mogelijk de verwijzingen naar het DUTO-raamwerk wat verkorten. De tekst staat daar ook al.

Passende maatregelen

Een lid van het projectteam toont ook wat ideeën rond het invullen van passende maatregelen voor preservering in het kader van duurzame toegankelijkheid. Hier is nog niet iets te delen, maar er wordt aangegeven dat het goed is om passende maatregelen verder uit te werken. Ook wordt aangegeven dat dit beter niet in een checklist kan worden gegoten, omdat passend verschillend kan zijn voor organisaties. Er wordt de suggestie gedaan om de content in een Q&A format te gieten.

Conversie en vervanging

Er wordt nog verder ingezoomd op een vraag rondom het verwijderen van bestanden, nadat ze zijn geconverteerd in een ander bestandsformaat. Waar valt het dan precies onder? Is dat dan conversie of vervanging? En welk proces moet dan worden gevolgd? Ook met betrekking tot migratie, als het informatieobject dan in de bronapplicatie wordt verwijderd? Besloten wordt om dit voor te leggen aan OCW wat de interpretatie van de wet zou moeten zijn.

Module 4 inhoudsopgave

Deze module is bedoeld als een praktische uitwerking van wat in module 2 is beschreven. Het gaat dus dieper in op de conserveringshandelingen. Door de leden wordt opgemerkt dat in de uiteindelijke tekst duidelijk moet worden omschreven hoe deze module zich tot andere modules verhoudt en wat voor nieuwe kennis hierin wordt verwerkt.

Er komt ook een discussie op over welke functionaliteiten precies in welke applicaties aanwezig zouden moeten zijn. Dat naar aanleiding van de focus op archiveren by design. Het is niet zo dat in alle applicaties alle eisen geïmplementeerd moeten worden. Dat kun je ook regelen in het applicatielandschap. Daarbij wordt vanuit het projectteam ook aangegeven dat daarvoor implementatiepatronen zijn beschreven vanuit het DUTO-raamwerk. We kunnen daar ook naar verwijzen.

Daarnaast wordt nog opgemerkt dat alleen by design niet genoeg is. Er moet ook aandacht zijn voor legacy. Hoe pak je dat goed aan vanuit preservatie oogpunt. Er wordt ook aangegeven dat het verstandig is om module 2 en 4 naast elkaar te leggen en nog te kijken wat precies waar wordt beschreven.

Daarnaast wordt ook de behoefte nog uitgesproken over het beschrijven van 'hoe krijg ik een voet tussen de deur'. Ook omdat in deze module verschillende doelgroepen meegenomen moeten worden. Denk bijvoorbeeld aan functioneel beheerders als het gaat om tools of aan informatiebeveiliging als het gaat om authenticiteit.

Afsluiting

Als laatste wordt nog door de projectgroep aangegeven dat het nasturen van opmerkingen nog zeker kan. De leden krijgen ook meer informatie over het vervolgproces. De modules 1 en 2 worden ter accordering aan de Standaardisatieraad in november voorgelegd. De eerstvolgende redactievergadering vindt plaats op 10 december. De redactievergadering daarna vindt plaats in Q1 en moet nog worden ingepland.